

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat

În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, al art. 4 alin. (6) și art. 30 alin. (11) din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art. 189), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 358, art. 1071) se modifică după cum urmează:

1.1. în tot textul hotărârii și al Regulamentului, cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii” și „Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale” și, respectiv, „Ministerul Afacerilor Externe”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2. în Regulament:

1.2.1. punctul 3:

1.2.1.1. după textul „Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017” se introduce textul „și în Hotărârea Guvernului nr. 949/2022 cu privire la aprobarea normelor de operare a aeronavelor fără pilot la bord”;

1.2.1.2. se completează cu următoarele noțiuni:

„*curse regulate* – serie de zboruri aferente operațiunilor de transport aerian comercial care prezintă cumulativ următoarele caracteristici:

1) la fiecare zbor sunt puse la dispoziția publicului, pentru achiziționare individuală (fie direct de la transportatorul aerian, fie de la agenții săi autorizați), locuri și/sau capacitate de transport de marfă și/sau poștă;

2) sunt operate astfel încât să deservească traficul aerian între aceleași două sau mai multe aeroporturi:

- conform unui orar publicat; sau
- cu o regularitate sau frecvență a zborurilor care să constituie o serie sistematică evidentă;

curse neregulate (charter) – zboruri aferente operațiunilor de transport aerian comercial, altele decât cursele regulate, cu excepția operațiunilor de taxi aerian;

operațiune de taxi aerian – operațiune de transport aerian comercial neprogramată, efectuată la cerere, cu un avion având o configurație maximă operațională de cel mult 19 locuri pentru pasageri”;

1.2.2. se completează cu punctul 3¹ cu următorul cuprins:

„3¹. Operatorii aeronavelor încheie și mențin în termene de valabilitate contractele de asigurare care să acopere răspunderea civilă ce le revine inclusiv în cadrul procesului de autorizare a zborurilor, precum și să facă dovada respectării, în orice moment, a cerințelor de asigurare minime stabilite în Legea nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor aeronavelor. Termenele de valabilitate ale contractelor de asigurare care să acopere răspunderea civilă ce le revine operatorilor aeronavelor străini care execută operațiuni aeriene civile în spațiul aerian al Republicii Moldova sunt:

1) în cazul operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate, cuprind cel puțin perioada de valabilitate a autorizațiilor pentru zboruri regulate;

2) în celelalte cazuri, cuprind cel puțin perioada declarată a aflării în spațiul aerian național, plus 72 de ore.”;

1.2.3. punctele 5 și 6 vor avea următorul cuprins:

„5. Zborul unei aeronave civile cu pilot la bord în spațiul aerian național poate fi efectuat dacă, pentru zborul respectiv:

1) operatorul aeronavei deține un contract de asigurare de răspundere civilă conform cerințelor stabilite;

2) operatorul aeronavei deține, după caz, permisiunile corespunzătoare prevăzute la punctul 9 și a depus un plan de zbor către serviciile de trafic aerian, în conformitate cu prevederile cerințelor tehnice, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă; sau

3) aeronava este operată într-o porțiune de spațiu aerian rezervat pentru zborul sau tipul respectiv de activități de zbor, în conformitate cu procedurile de management și utilizare a spațiului aerian, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

6. Zborul unei aeronave civile fără pilot la bord în spațiul aerian național se consideră autorizat dacă operatorul aeronavei respectă limitele și condițiile de operare ale acestor aeronave, astfel încât să nu fie afectat traficul aerian general sau operațional cu aeronave cu pilot la bord, și este efectuat în conformitate cu:

1) prevederile aplicabile din Hotărârea Guvernului nr. 949/2022 cu privire la aprobarea normelor de operare a aeronavelor fără pilot la bord;

2) procedurile de management și utilizare a spațiului aerian, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă.”;

1.2.4. punctele 8-12 vor avea următorul cuprins:

„8. Orice aeronavă civilă care efectuează un zbor într-o porțiune din spațiul aerian național în care furnizarea serviciilor de control al traficului aerian este obligatorie trebuie să aibă posibilitatea de a efectua comunicări radio bilaterale. Limba utilizată pentru comunicarea radio în spațiul aerian în care sunt furnizate serviciile de control al traficului aerian este limba engleză. Comunicările radio în spațiul aerian național în care nu sunt furnizate serviciile de control al traficului aerian pot fi efectuate în limbile română, engleză sau rusă, cu condiția că participanții la comunicare dețin autorizările de competență lingvistică a limbilor respective. Pentru efectuarea zborurilor în spațiul aerian național, operatorii aeronavelor au obligația să se asigure că aeronavele lor sunt dotate cu echipamente și sisteme de comunicare și supraveghere în conformitate cu cerințele stabilite în actele normative aplicabile și publicate în AIP Moldova.

9. Următoarele categorii de zboruri ale aeronavelor civile pot fi efectuate în spațiul aerian național numai în condițiile obținerii unei autorizații, a unei permisiuni și/sau a unui aviz și/sau a unei coordonări prealabile, după caz, astfel:

1) zborurile tehnice – cu permisul de zbor eliberat de către Autoritatea Aeronautică Civilă;

2) zborurile internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial, cu aterizare și/sau decolare pe/de pe teritoriul Republicii Moldova – cu autorizație pentru curse (zboruri) regulate sau permisiune de zbor pentru curse (zboruri) neregulate (charter) emise de către Autoritatea Aeronautică Civilă;

3) zborurile interne și internaționale, cu sau fără decolare/aterizare de pe/pe teritoriul Republicii Moldova, care transportă trupe, armament, tehnică de luptă, materiale periculoase și orice alt tip de încărcătură care, prin natura sa, poate afecta securitatea națională a Republicii Moldova:

a) efectuate de aeronavele civile înmatriculate/identificate în Republica Moldova – cu permisiunea Autorității Aeronautice Civile și cu avizul Ministerului Apărării;

b) efectuate de aeronavele civile străine – cu permisiunea Ministerului Afacerilor Externe și cu avizul pozitiv al Autorității Aeronautice Civile și al Ministerului Apărării;

4) zborurile în porțiunile de spațiu aerian rezervat, segregat sau în zonele restricționate:

a) în cazul zborului într-o zonă de spațiu aerian în care furnizarea serviciilor de control al traficului aerian este obligatorie – cu coordonarea prealabilă cu furnizorul de servicii de navigație aeriană;

b) în cazul unui zbor într-o zonă de spațiu aerian de clasă G – cu permisiunea entității care a făcut rezervarea sau a solicitat restricționarea zonei respective de spațiu aerian;

5) zborurile efectuate deasupra municipiului Chișinău la înălțimi mai mici de 3000 de metri, în zona restricționată publicată în AIP Moldova – cu permisiunea de survol din partea Ministerului Apărării, cu excepția zborurilor executate în limita zonei de control de aerodrom (CTR) Chișinău, a zborurilor de îndepărtare după decolare și de apropiere pentru aterizare pe Aeroportul Internațional Chișinău, precum și a zborurilor executate cu aeronave fără pilot la bord în porțiuni de spațiu aerian rezervat sau în zonele restricționate înființate pentru zborurile aeronavelor fără pilot la bord, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile;

6) zborurile pentru activități de determinări topo geodezice la o scară mai mare de 1:20000, aerofotografiile sau filmări aeriene:

a) efectuate de aeronavele civile înmatriculate/identificate în Republica Moldova – cu permisiunea Autorității Aeronautice Civile și cu avizul obligatoriu al Ministerului Apărării și al Serviciului de Informații și Securitate;

b) efectuate de aeronavele civile înmatriculate/identificate în Republica Moldova la sediile de lucru, reședințele și locațiile unde se desfășoară misiuni de protecție – cu permisiunea Autorității Aeronautice Civile și cu avizul obligatoriu al Serviciului de Protecție și Pază de Stat;

c) efectuate de aeronavele civile străine – cu permisiunea Ministerului Afacerilor Externe și cu avizul obligatoriu al Ministerului Apărării și al Serviciului de Informații și Securitate;

d) efectuate de aeronavele civile străine la sediile de lucru, reședințele și locațiile unde se desfășoară misiuni de protecție – cu permisiunea Ministerului Afacerilor Externe și cu avizul obligatoriu al Serviciului de Protecție și Pază de Stat;

7) zborurile pentru transportul delegațiilor oficiale:

a) efectuate de aeronavele civile înmatriculate în Republica Moldova – cu permisiunea Autorității Aeronautice Civile;

b) efectuate de aeronavele civile străine – cu permisiunea Ministerului Afacerilor Externe și cu avizul obligatoriu al Autorității Aeronautice Civile.

10. Alte categorii de zboruri ale aeronavelor civile aferente operațiunilor de taxi aerian, operațiunilor aeriene civile necomerciale (aviația generală) și operațiunilor comerciale specializate (lucru aerian), zborurile de acrobație sau demonstrative ca parte a programelor de divertisment ori publicitate deasupra zonelor dens populate, zborurile din categoria urgențe medicale, intervenții în zone de calamitate sau operațiuni de căutare-salvare, pentru care prezentul Regulament nu prevede expres obligația obținerii unei permisiuni și/sau a unui aviz, se efectuează în conformitate cu cadrul normativ aplicabil acestor categorii de zboruri, și dacă:

1) Autoritatea Aeronautică Civilă a emis o notificare privind lipsa de obiecții;

2) operatorul aeronavei a depus planul de zbor către serviciile de trafic aerian.

Serviciile de trafic aerian transmit Ministerului Apărării informațiile cu privire la planurile de zbor depuse.

11. Zborurile cu aeronave de stat în spațiul aerian național se efectuează în baza unei permisiuni emise de către:

1) Ministerul Apărării:

a) pentru aeronavele de stat moldovenești;

b) pentru aeronavele militare de stat străine participante la aplicații, exerciții sau antrenamente în spațiul aerian național;

c) pentru aeronavele de stat străine aflate în custodia operatorilor economici din Republica Moldova pentru reparații, modernizări, modificări, precum și pentru aeronavele nou-fabricate destinate a deveni aeronave de stat;

d) pentru aeronavele de stat fără pilot la bord moldovenești care execută zboruri în spațiul aerian național, cu excepția cazului în care aeronava este operată într-o porțiune de spațiu aerian rezervat pentru zborul respectiv, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, astfel încât să nu fie afectată activitatea de zbor cu aeronave cu pilot la bord;

2) Ministerul Afacerilor Externe, cu avizul obligatoriu al Ministerului Apărării, pentru aeronavele de stat străine.

12. Procedura de acordare de către Ministerul Apărării a permisiunilor și a avizelor prevăzute la punctul 9 este menționată în capitolul IV.”;

1.2.5. la punctul 13, textul „subpunctul 4)” se substituie cu textul „subpunctul 1) litera c)”;

1.2.6. la punctul 14, după cuvântul „permisiunilor” se introduc cuvintele „și a avizelor”, iar după cuvintele „Ministerul Apărării” se introduc cuvintele „și Ministerul Afacerilor Externe”;

1.2.7. la punctul 16, textul „căpitanul navei,” se exclude;

1.2.8. la punctul 20, textul „subpunctul 1)” se exclude;

1.2.9. punctul 21:

1.2.9.1. la subpunctul 2), cuvintele „de un organ motor” se exclud;

1.2.9.2. la subpunctul 4), textul „831/2018” se substituie cu textul „612/2022”;

1.2.10. se completează cu punctul 25¹ cu următorul cuprins:

„**25¹.** Informațiile privind spațiile aeriene restricționate pentru accesul aeronavelor fără pilot la bord se publică pe site-ul web oficial al furnizorului serviciilor de navigație aeriană, precum și în AIP Moldova.”;

1.2.11. punctele 26 și 27 vor avea următorul cuprins:

„**26.** Operatorul aeronavei este obligat să respecte ruta/traiectul sau zona de zbor pentru care a depus planul de zbor, pentru care a primit permisiune ori aviz, precum și condițiile, restricțiile ori limitările care i-au fost impuse la

acordarea permisiunii sau avizului respectiv. Operatorul aeronavei care intenționează să efectueze un zbor într-o zonă restricționată sau periculoasă ori în spațiul aerian rezervat sau segregat pentru un alt utilizator sau autoritate este obligat să se informeze de la furnizorul de servicii de trafic aerian atât înainte de începerea zborului, cât și în timpul acestuia cu privire la condițiile de acces în respectiva zonă ori în respectivul spațiu aerian și să le respecte.

27. Prevederile punctului 26 nu aduc atingere dreptului operatorului aeronavei de a modifica planul de zbor depus, cu respectarea procedurilor și reglementărilor aplicabile, și nici dreptului unității de control al traficului aerian de a solicita modificarea rutei/traiectului zborului din considerente de securitate și/sau siguranță a zborului.”;

1.2.12. la punctul 28, textul „ori care a efectuat o informare despre zborul pe care urmează să-l desfășoare” se exclude;

1.2.13. la punctul 29 subpunctul 2), textul „, astfel cum este prevăzut la punctul 9 subpunctul 7)” se exclude;

1.2.14. denumirea capitolului III va avea următorul cuprins:

„Capitolul III

PROCEDURA DE AUTORIZARE A ZBORURILOR DE CĂTRE AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ”;

1.2.15. la punctul 37, cuvintele „emisă o permisiune de zbor de către Autoritatea Aeronautică Civilă” se substituie cu textul „emis un permis de zbor de către Autoritatea Aeronautică Civilă, conform Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024”;

1.2.16. punctul 38 se abrogă;

1.2.17. la punctul 39, cifrele „24” se substituie cu cifrele „48”;

1.2.18. la punctul 41, după cuvintele „teritoriul Republicii Moldova” se introduce textul „(autorizație pentru curse (zboruri) regulate)”;

1.2.19. la punctul 42, după cuvântul „zile” se introduce cuvântul „lucrătoare”;

1.2.20. punctele 43 și 44 vor avea următorul cuprins:

„43. Cererea pentru obținerea autorizației prevăzute la punctul 41 a operatorului aerian străin se depune prin intermediul poștei electronice la adresa Autorității Aeronautice Civile, indicată în AIP Moldova, și este însoțită de copii de pe certificatul de operator aerian, cu anexe și licența de operare, după caz, deținute de operatorul respectiv, proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică, precum și de copii de pe contractele de asigurare valabile și/sau certificatele de asigurare, eliberate de companiile de asigurare, care să ateste existența contractelor de asigurare valabile încheiate pentru aeronavele care urmează să fie utilizate. Termenul de examinare a cererii curge de la data

înregistrării cererii complete, însoțită de toate actele (informațiile) necesare prevăzute de prezenta secțiune. În cazul în care cererea este incompletă, termenul de examinare se calculează din data depunerii ultimului document necesar.

44. Autorizarea pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate între Republica Moldova și statele care nu sunt parte la acordurile și convențiile internaționale în domeniul transporturilor aeriene are loc după cum urmează:

1) Operatorii aeriени din Republica Moldova care au sediul în Republica Moldova și/sau controlul efectiv asupra căroră este exercitat de Republica Moldova și/sau cetățeni ai Republicii Moldova au dreptul de a exercita servicii aeriene internaționale regulate între Republica Moldova și statul respectiv în baza autorizației pentru curse (zboruri) regulate, emisă de către Autoritatea Aeronautică Civilă, cu condiția de a respecta cerințele minime menționate în Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017.

Cererea pentru acordarea autorizației pentru curse (zboruri) regulate se depune prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (în continuare – *SIA GEAP*) cu cel puțin 45 de zile înainte de data prevăzută pentru începerea operării.

2) Operatorii aeriени străini care provin dintr-un stat ce nu a încheiat un acord privind serviciile aeriene cu Republica Moldova au dreptul de a exercita servicii aeriene internaționale regulate între Republica Moldova și statul respectiv în baza autorizației pentru curse (zboruri) regulate, emisă de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

Cererea pentru acordarea autorizației pentru curse (zboruri) regulate se depune prin intermediul poștei electronice la adresa Autorității Aeronautice Civile, indicată în AIP Moldova, cu cel puțin 45 de zile înainte de data prevăzută pentru începerea operării.”;

1.2.21. se completează cu punctele 44¹, 44² și 44³ cu următorul cuprins:

„44¹. Pentru obținerea autorizațiilor pentru curse (zboruri) regulate, operatorii aeriени din Republica Moldova depun cererea prin intermediul SIA GEAP și demonstrează capacitatea de operare a zborurilor pentru care se solicită autorizarea. În acest scop, operatorul aerian prezintă programul săptămânal de operare a zborurilor regulate raportate la numărul de aeronave deținute de operatorul aerian, care nu va depăși media de trei curse aeriene zilnice tur-retur pentru o aeronavă operată de operatorul aerian respectiv. Această cerință se aplică și în cazul modificării programului de operare a curselor regulate după obținerea autorizației, conform prevederilor punctului 50.

44². La evaluarea sarcinii zilnice de zboruri revenite în medie la o aeronavă, în cadrul programului săptămânal de operare conform prevederilor stabilite la punctul 44¹, nu se iau în considerare aeronavele operate în sistem „wet lease out”.

44³. Până la data de 25 a fiecărei luni, operatorii aeriени naționali transmit lunar spre aprobare către Autoritatea Aeronautică Civilă programul de zboruri

pentru luna următoare, conform modelului aprobat de către autoritatea menționată.”;

1.2.22. la punctul 45, subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică”;

1.2.23. punctul 46 va avea următorul cuprins:

„**46.** Prin derogare de la termenul prevăzut la punctul 42, cererea transportatorului aerian din Uniunea Europeană pentru obținerea autorizației prevăzute la punctul 41 se transmite prin intermediul poștei electronice la adresa Autorității Aeronautice Civile, indicată în AIP Moldova, cu cel puțin cinci zile lucrătoare înainte de data primului zbor. Autorizația se consideră acordată dacă Autoritatea Aeronautică Civilă a emis o notificare privind lipsa de obiecții, iar în privința programului de operare nu a emis nicio notificare cu obiecții cu o zi lucrătoare până la data primului zbor.”;

1.2.24. punctul 50 va avea următorul cuprins:

„**50.** Orice modificare în programul de operare a curselor regulate după obținerea autorizației, inclusiv introducerea unor zboruri adiționale, anularea unor zboruri, schimbarea justificată a tipului de aeronavă sau a timpilor de zbor, se notifică Autorității Aeronautice Civile de către operatorul aeronavei cu cel puțin trei zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru introducerea modificării, cu excepția cazurilor în care aeronava sau aeronavele sunt reținute la sol din diverse motive.”;

1.2.25. la punctul 51, cuvântul „graficului” se substituie cu cuvântul „programului”;

1.2.26. se completează cu punctele 53¹-53⁵ cu următorul cuprins:

„**53¹.** În cazul în care este necesar, Autoritatea Aeronautică Civilă solicită suplimentar orice alte documente, manuale sau aprobări specifice relevante, eliberate sau aprobate de către statul operatorului sau de către statul de înmatriculare a aeronavei.

53². Refuzul, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor pentru curse (zboruri) regulate emise operatorilor aerieni din Republica Moldova are loc:

1) în condițiile prevăzute de acordurile internaționale bilaterale sau multilaterale privind serviciile aeriene;

2) în cazul în care ruta aeriană pentru care a fost eliberată autorizația nu este operată de către operatorul aerian conform programului aprobat, pentru o perioadă de cel puțin trei luni consecutive, fără motive rezonabile;

3) în cazul rutelor cu drepturi limitate de trafic, dacă operatorul aerian nu deține desemnarea emisă de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

53³. Refuzul, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor pentru curse (zboruri) regulate emise operatorilor aerieni străini are loc:

1) în condițiile prevăzute de acordurile internaționale bilaterale sau multilaterale privind serviciile aeriene;

2) dacă operatorii aerieni străini provin dintr-un stat care nu a încheiat un acord privind serviciile aeriene cu Republica Moldova:

a) în cazul încălcării condițiilor ce au stat la baza emiterii autorizației pentru curse (zboruri) regulate;

b) în cazul încălcării dispozițiilor cadrului normativ al Republicii Moldova aplicabil.

53⁴. În cazul suspendării sau revocării certificatului de operator aerian (AOC) al unui operator aerian, autorizațiile pentru curse (zboruri) regulate eliberate anterior operatorului aerian respectiv se suspendă sau se revocă automat, fără notificare suplimentară.

53⁵. În cazul în care Republica Moldova încheie sau are încheiat un acord internațional bilateral sau multilateral privind serviciile aeriene sau al modificărilor la un astfel de acord, care prevăd limitări ale utilizării drepturilor de trafic sau ale numărului de operatori aerieni naționali eligibili pentru a beneficia de drepturi de trafic, se aplică procedura de desemnare pe o rută cu drepturi limitate de trafic, conform anexei nr. 3.”;

1.2.27. în tot textul secțiunii a 3-a din capitolul III, cuvântul „autorizație”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „permisiune”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2.28. la punctul 54, după cuvintele „prin curse neregulate” se introduce textul „(permisiunea pentru cursă neregulată (zbor neregulat/charter))”;

1.2.29. la punctul 55, subpunctele 1), 2) și 3) vor avea următorul cuprins:

„1) în cazul unui zbor – cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de data preconizată a zborului;

2) în cazul unei serii de cel mult trei zboruri (tur/retur) – cu cel puțin cinci zile lucrătoare înainte de data primului zbor;

3) în cazul seriilor de patru sau mai multe zboruri (tur/retur) – cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de data primului zbor.”;

1.2.30. se completează cu punctele 55¹-55⁴ cu următorul cuprins:

„**55¹.** Termenele de examinare a cererilor stipulate la punctul 55 curg de la data înregistrării cererii complete, însoțite de toate actele (informațiile) necesare prevăzute de prezenta secțiune. În cazul în care cererea este incompletă, termenul de examinare începe să curgă de la data depunerii ultimului document necesar.

55². Dacă nu este prevăzut altfel în tratatele internaționale specifice, cererea operatorului aerian străin pentru obținerea permisiunii pentru un zbor neregulat/charter între Republica Moldova și statul operatorului aerian se depune prin intermediul poștei electronice la adresa Autorității Aeronautice Civile, indicată în AIP Moldova, însoțită de copii de pe certificatul de operator aerian cu anexe și licența de operare, după caz, deținute de operatorul respectiv, proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică, precum și de copii de pe contractele de asigurare valabile și/sau certificatele de asigurare, eliberate de companiile de asigurare, care să ateste existența contractelor de asigurare valabile, încheiate pentru aeronava care urmează să fie utilizată. Pentru serii de

zboruri, operatorul aerian străin prezintă suplimentar datele privind programul de operare și aeronavele care urmează să fie utilizate.

55³. În caz de necesitate, Autoritatea Aeronautică Civilă este în drept să solicite, suplimentar față de documentele prevăzute la punctul 55², orice alte documente, manuale sau aprobări specifice relevante, eliberate sau aprobate de către statul operatorului sau de către statul de înmatriculare a aeronavei.

55⁴. Cererea operatorului aerian din Republica Moldova pentru obținerea permisiunii pentru cursă neregulată se depune prin intermediul SIA GEAP. Pentru serii de curse neregulate (zboruri neregulate/charter), cererea este însoțită de date privind programul de operare și aeronavele care urmează să fie utilizate. Pentru serii de curse neregulate/charter mai mult de patru zboruri pe parcursul lunii sau cel puțin un zbor săptămânal, efectuate de operatorii aerieni din Republica Moldova, se aplică dispozițiile aferente autorizațiilor pentru curse (zboruri) regulate, prevăzute la punctele 44¹, 44² și 44³.”;

1.2.31. punctul 57 se abrogă;

1.2.32. la punctul 58, cuvintele „a comunicat lipsa de” se substituie cu cuvintele „nu expediază niciun răspuns cu”;

1.2.33. se completează cu punctele 64¹ și 64² cu următorul cuprins:

„**64¹.** În cazul suspendării sau revocării certificatului de operator aerian (AOC) al unui operator aerian, autorizațiile eliberate anterior operatorului aerian respectiv se suspendă sau se revocă automat, fără notificare suplimentară.

64². Autoritatea Aeronautică Civilă aprobă și publică pe site-ul său web oficial www.caa.md procedurile, instrucțiunile și formularele necesare pentru emiterea autorizațiilor, permisiunilor, avizelor, coordonărilor și notificărilor ce se află în competența sa conform prezentului Regulament.”;

1.2.34. la punctele 67 și 68 cifrele „10” se substituie cu cifrele „15”;

1.2.35. la punctul 72, textul „documentului «Cerințe tehnice. Transportul aerian al bunurilor periculoase», aprobat prin Ordinul Autorității Aeronautice Civile nr. 06/GEN din 9 februarie 2016” se substituie cu cuvintele „cerințelor tehnice, aprobate de către Autoritatea Aeronautică Civilă”;

1.2.36. secțiunea a 6-a se abrogă;

1.3. în titlul anexei nr. 1, textul „3) și 4)” se substituie cu textul „2) și 3)”;

1.4. se completează cu anexa nr. 3 cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 3
la Regulamentul privind autorizarea zborurilor
și utilizarea spațiului aerian național
de către aeronavele civile și de stat

Procedura de desemnare pe o rută cu drepturi limitate de trafic

1. În cazul în care un operator aerian național care deține un certificat de operator aerian (AOC) valabil manifestă interes pentru capacități neutilizate pe o rută cu drepturi limitate de trafic sau în cazul renunțării sau al revocării unei

autorizații prin care se eliberează o capacitate neutilizată, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale lansează un apel privind depunerea cererilor de desemnare pentru ruta cu drepturi limitate de trafic. Apelul privind depunerea cererilor se transmite prin mijloace electronice tuturor transportatorilor aerieni naționali și se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. În textul apelului se indică termenul-limită de depunere a cererilor.

2. Cererea prevăzută la punctul 1 va conține informațiile enumerate în punctele 44¹ și 44² din prezentul Regulament. Suplimentar, la cerere se anexează următoarele informații:

2.1. descrierea serviciilor de transport pe care operatorul aerian intenționează să le opereze pe ruta respectivă, inclusiv natura sezonieră și anuală a serviciilor;

2.2. durata de operare a serviciilor planificate;

2.3. tipul serviciilor (transport de pasageri, de marfă sau altele);

2.4. detalii referitoare la accesibilitatea serviciilor și asistența oferită clienților (rețeaua de vânzare a biletelor de avion, serviciile furnizate prin internet, reprezentanți pe aeroport etc.);

2.5. politica tarifară pentru fiecare rută în parte.

3. În cazul în care condițiile de efectuare a curselor aeriene din/spre Republica Moldova spre/din o țară terță prevăd anumite restricții privind dreptul de trafic, iar numărul cererilor prezentate de către operatorii aerieni depășește limitele stabilite pentru ruta în cauză, dreptul de trafic se acordă operatorilor aerieni care întrunesc următoarele criterii:

3.1. operatorul aerian acordă facilități considerabile consumatorilor;

3.2. decizia încurajează concurența cea mai eficientă dintre operatorii aerieni;

3.3. costul serviciilor prestate de către operatorul aerian pentru toate categoriile de trafic aerian este minim și corespunde cerințelor pieței;

3.4. decizia încurajează dezvoltarea ulterioară a sectorului transportului aerian, a comerțului și a turismului;

3.5. decizia contribuie la realizarea obiectivelor politicii generale în domeniul transporturilor și încurajează dezvoltarea regională;

3.6. operatorul aerian dispune de capacitatea financiară necesară pentru asigurarea operării eficiente a curselor aeriene;

3.7. operatorul aerian posedă capacitatea tehnică necesară pentru operarea în condiții de siguranță și în conformitate cu standardele internaționale;

3.8. operatorul aerian demonstrează capacitate organizatorică adecvată, inclusiv prin prezentarea misiunii propuse, a geografiei zborurilor, a apartenenței la alianțele companiilor aeriene, a existenței rețelei de vânzare, a unui plan de

afaceri fezabil, a posibilității de a efectua zboruri directe, a caracterului sezonier al serviciilor aeriene (iarna, vara sau pe tot parcursul anului);

3.9. operatorul aerian utilizează eficient dreptul de trafic obținut anterior (informații privind cursele regulate sau neregulate/charter, informații furnizate înainte de prezentarea cererii cu caracter general privind zborurile efectuate în regim de „code-share” sau informații referitoare la închirierea aeronavelor și a echipajelor care au efectuat transporturi aeriene pe ruta în cauză sau pe oricare altă rută, întârzieri/anulări ale zborurilor și compensații și asistența acordată pasagerilor);

3.10. operatorul aerian asigură frecvența estimată a zborurilor pe ruta în cauză;

3.11. operatorul aerian utilizează tipuri de aeronave adecvate cerințelor operaționale și caracteristicilor rutei cauză;

3.12. operatorul aerian prestează serviciile suplimentare pe ruta în cauză;

3.13. operatorul aerian aplică tarife competitive și accesibile pe ruta în cauză;

3.14. operatorul aerian asigură accesul clienților la sistemul de vânzare și rezervare a biletelor;

3.15. operatorul aerian propune cea mai potrivită și oportună dată de începere a traficului aerian pe ruta în cauză;

3.16. operatorul aerian prezintă un impact social pozitiv;

3.17. operatorul aerian limitează impactul asupra mediului înconjurător, inclusiv poluarea sonoră.

4. Pe parcursul procesului de evaluare a cererilor, în cazul în care numărul cererilor depuse depășește limitele prevăzute pentru ruta în cauză, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale poate lansa discuții publice, la care pot participa toți solicitanții.

5. După evaluarea preliminară a serviciilor de transport de pasageri și/sau de marfă, în conformitate cu criteriile enumerate la punctul 3, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale desemnează candidatul sau candidații care întrunesc condițiile necesare, în funcție de drepturile de trafic disponibile și de gradul corespunderii criteriilor de evaluare și transmite informația Autorității Aeronautice Civile, în vederea emiterii autorizației pentru curse regulate.

6. Decizia finală motivată se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

7. Autoritatea Aeronautică Civilă monitorizează exercitarea drepturilor de trafic acordate conform procedurii în cauză și efectuează anual o analiză a eficienței utilizării drepturilor limitate de trafic, la care pot participa toți operatorii aeriene care au luat parte la procedura de selecție. În cazul în care se

constată că drepturile de trafic nu sunt exercitate în mod eficient, desemnările emise trebuie să facă obiectul unei reexaminări. Autoritatea Aeronautică Civilă informează Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, care, la rândul său, informează titularii desemnărilor în legătură cu inițierea procedurii de reexaminare. Suplimentar, avizele referitoare la reexaminări se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

8. Desemnarea se revocă de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale dacă operatorul aerian nu respectă cerințele în baza cărora aceasta a fost eliberată. Prezenta procedură se aplică inclusiv în cazul revocării desemnării ca urmare a reexaminării.”

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în colaborare cu Autoritatea Aeronautică Civilă.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
1. Temei legal al proiectului constituie mai multe prevederi din Codul aerian al Republicii Moldova nr.301/2017, și anume: - art. 4, alin.(6) stabilește expres faptul că Guvernul Republicii Moldova aprobă cerințele și procedura de autorizare a zborurilor în spațiul aerian național; - art. 26 alin.(2) prevede faptul că Guvernul stabilește condițiile privind decolarea și aterizarea aeronavelor civile atât pe aerodromuri/heliporturi certificate și/sau înregistrate, precum și pe alte terenuri sau suprafețe de apă; - art. 30 alin.(5) stipulează că în cazul în care operatorul aerian al Republicii Moldova cere desemnarea pe o rută cu drepturi limitate de trafic, distribuirea drepturilor de trafic între operatorii aeriени se efectuează pe bază de concurs, în condițiile prevăzute de Guvern; - potrivit art. 30 alin.(7) un operator aerian străin care efectuează transporturi aeriene poate exercita servicii aeriene regulate înspre și dinspre teritoriul Republicii Moldova în baza unei autorizații pentru zboruri regulate, emisă de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor din domeniul aviației civile în conformitate cu acordul internațional la care Republica Moldova este parte sau în interes public, conform condițiilor aprobate de Guvern. - după art. 30 alin.(11) condițiile privind eliberarea autorizației pentru operațiuni de transport aerian comercial se stabilesc de Guvern; - conform art. 33 alin.(1) zborurile aeronavelor menționate în anexa nr. 2 pot fi efectuate fără permisiunea prealabilă a autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile doar în zonele special rezervate; - iar art. 33 alin.(2) stabilește că prevederile privind zborurile aeronavelor menționate în anexa nr. 2 se aprobă de Guvern prin acte normative, de organul central de specialitate prin reglementări aeronautice civile și de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile prin documente tehnice subordonate. 2. Transporturile aeriene internaționale de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă și regulile de autorizare a utilizării spațiului aerian sunt supuse acordurilor și convențiilor internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte: - art. 3 lit. c)-d), 5-12, 16, 29-30, 33, 35-36 al Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.97/1994 ;

- Acordul multilateral privind drepturile comerciale pentru transporturile aeriene neregulate în Europa încheiat la Paris la 13 aprilie 1956, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 180/1998;

- art. 2 (Acordarea drepturilor), art. 3 (Autorizare), art. 4 (Recunoașterea reciprocă a constatărilor în temeiul legii referitoare la capacitatea, proprietatea și controlul companiilor aeriene), art. 5 (Refuzarea, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor), Anexei I (Servicii autorizate și rute specificate) și pct. 2 al Anexei II (Dispoziții tranzitorii) din Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre;

- Acordurile bilaterale privind serviciile aeriene încheiate între Republica Moldova alte state (a vedea [caa.md/cadrul-normativ/acorduri bilaterale https://www.caa.md/cadrul-normativ-3-121](https://www.caa.md/cadrul-normativ/acorduri-bilaterale) .

3. Adresarea Marelui Stat Major al Armatei Naționale nr. 32/430 din 29.08.2022 privind excluderea notificării de trafic VFR în zona de spațiu aerian de clasa G aflată în afara limitelor orizontale ale TMA Chișinău depuse către Ministerul Apărării ca o cale alternativă depunerii planului de zbor către furnizorul de servicii de navigație aeriană.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Hotărârea Guvernului nr.870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat a fost aprobată pe data de 09.12.2020 și a intrat în vigoare din data de 23.06.2021.

Din data intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului în cauză și până în prezent, din experiența aplicării acesteia au fost evidențiate un șir de deficiențe și neclarități (confuzii) care se intenționează a fi înlăturate.

1) Hotărârea Guvernului nr. 870/2020 a fost elaborată prin prisma examinării [Hotărârii Guvernului României nr. 912/2010](#) pentru aprobarea procedurii de autorizare a zborurilor în spațiul aerian național, precum și a condițiilor în care decolarea și aterizarea aeronavelor civile se pot efectua și de pe/pe alte terenuri sau suprafețe de apă decât aerodromurile certificate.

În practică s-a constatat un șir de condiții ale Republicii Moldova diferite de cele ale României:

- În România ca stat membru al Uniunii Europene autorizarea zborurilor între statele membre UE nu se efectuează dat fiind se consideră zboruri interne, pe când zborurile între Republica Moldova și țările UE se autorizează în condițiile prevederilor art. 2 (Acordarea drepturilor), art. 3 (Autorizare), art. 4 (Recunoașterea reciprocă a constatărilor în temeiul legii referitoare la capacitatea, proprietatea și controlul companiilor aeriene), art. 5 (Refuzarea, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor), Anexei I (Servicii autorizate și rute specificate) și pct. 2 al Anexei II (Dispoziții tranzitorii) din Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre;

- Hotărârea Guvernului României nr. 912/2010 se bazează pe competențele și capacitățile autorităților române. Totodată autoritățile RM nu dispun de astfel de capacități. Mai mult acestea nici nu sunt necesare, având în vedere diferența de teritoriu, amploarea și complexitatea activității aeronautice în țară, în special ce privește aviația generală.

Ca exemplu, aducem poziția Ministerului Apărării privind excluderea notificării de trafic VFR în zona de spațiu aerian de clasa G aflată în afara limitelor orizontale ale TMA Chișinău depuse către Ministerul Apărării ca o cale alternativă depunerii planului de zbor către furnizorul de servicii de navigație aeriană. În RM nu este necesară (adecvată, rațională din punct de vedere a resurselor care trebuie alocate) crearea structurilor paralele în cadrul Ministerului Apărării. Este suficient depunerea

planului de zbor către furnizorul serviciilor de navigație aeriană, care la rândul lui transmite această informație, deja prelucrată, către Ministerul Apărării.

Menționăm că însuși în România HG nr. 912/2010 a fost abrogată și înlocuită cu HGR nr. 859/2021, reieșind din evoluțiile atinse în domeniu, în special ne referim la un aspect absolut nou – necesitatea reglementării zborurilor aeronavelor fără pilot la bord;

2) Continuând tema autorizării zborurilor aeronavelor fără pilot la bord, precizăm că și în Republica Moldova a fost aprobată **Hotărârea Guvernului nr. 949/2022** cu privire la aprobarea normelor de operare a aeronavelor fără pilot la bord (în vigoare din 03.06.2023) care transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/947 al Comisiei din 24 mai 2019 privind normele și procedurile de operare a aeronavelor fără pilot la bord și Regulamentul delegat (UE) 2019/945 al Comisiei din 12 martie 2019 privind sistemele de aeronave fără pilot la bord și operatorii de sisteme de aeronave fără pilot la bord din țări terțe. Astfel HG nr. 870/2020 urmează să fie ajustată la schimbările (modernizările) cadrului normativ;

3) Odată cu intrarea în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor de aeronave (în vigoare din 07.02.2021) se impune crearea mecanismului de realizare a acesteia.

Legătura între aceste 2 acte normative este directă. Specificăm în acest sens art. 17 alin. (3) care stipulează expres că corespunderea cerințelor de asigurare, precum și supravegherea acestora se verifică de către AAC în cadrul procesului de certificare și autorizare a operatorilor aerieni și operatorilor de aeronave din Republica Moldova. Pentru operatorii aerieni străini și operatorii de aeronave străini, corespunderea cerințelor de asigurare se verifică **în cadrul procedurii de obținere a permisiunilor de efectuare a zborurilor regulate și/sau neregulate**. În special atragem atenția la art. 17 Controlul privind respectarea cerințelor de asigurare și art. 18 Sancțiuni din Legea nr. 118/2020 care se referă nemijlocit la obiectul de reglementare a HG nr. 870/2020;

4) Potrivit recentelor modificări în Programul național de securitate în domeniul aviației civile (HG nr. 124/2021) aprobate prin HG nr. 942/2023, în vigoare din 21.03.2024) pct. 25: ”Transportatorii aerieni străini care operează curse comerciale pe/de pe aeroporturile din Republica Moldova trebuie să stabilească, să implementeze și să mențină în scris proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică. Procedurile respective se transmit AAC pentru analiza conformității cu cerințele impuse de prezentul Program, în vederea validării acestora”.

Respectiv la acest subiect urmează să se execute conexiunea între aceste 2 acte normative: Hotărârea Guvernului nr. 870/2020 și Hotărârea Guvernului nr. 124/2021 cu modificările ulterioare.

5) Hotărârea Guvernului nr. 870/2020 utilizează trimiteri exprese la actele normative care deja sunt înlocuite cu altele:

- Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 831/2018 a fost înlocuit cu Regulamentul aprobat prin HG nr. 612/2022;

- documentul „Cerințe tehnice. Regulile aerului”, aprobat prin Ordinul AAC nr. 15/GEN din 15.06.2015 a fost înlocuit cu documentul ”Cerințe tehnice Specificații esențiale privind regulile aerului (CT-SERA)”, ediția nr.01, aprobat prin Ordinul AAC nr. 33/GEN din 27.09.2023;

- documentul „Cerințe tehnice Servicii de trafic aerian”, aprobat prin Ordinul AAC nr. 14/GEN din 15.06.2015 a fost înlocuit cu documentul ”Cerințe tehnice „Servicii de trafic aerian” (CT-ATS)”, ediția nr.02, aprobat prin-Ordinul AAC nr. 12/GEN din 04.03.2024;

- documentul „Cerințe tehnice. Transportul aerian al bunurilor periculoase”, aprobat prin Ordinul AAC nr. 06/GEN din 09.02.2016 a fost înlocuit cu documentul ”Cerințe tehnice CT-TABP

Transportul mărfurilor periculoase pe cale aeriană”, Ediția 03, aprobat prin Ordinul AAC nr. 22/GEN din 26.04.2021;

- Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 (actul normativ aplicabil emiterii de către AAC a permiselor de zbor pentru zboruri tehnice, care nu a fost pomenit în HG nr. 870/2020).

Specificăm că conform Codului aerian nr. 301/2017, cerințele tehnice aprobate de AAC sunt acte normative cu caracter tehnic care asigură conformarea cu reglementările, standardele, practicile recomandate și cu procedurile adoptate de Organizația Aviației Civile Internaționale și de alte organisme internaționale de aviație civilă la care Republica Moldova este parte, care se modernizează permanent. Odată cu aprobarea de OACI a amendamentelor la anexele (standardele și practicile recomandate) ale Convenției privind aviația civilă, AAC le transpune prompt în cadrul normativ național. Considerăm inoportun stipularea în HG a trimiterilor exprese la actele normative subordonate care se perfecționează permanent, și prin urmare aceste trimiteri în HG devin neactuale (învechite) foarte curând. Din această cauză aceste trimiteri se formulează la general, ca să rămâne permanent actuale, și să nu fie necesar de modificat HG atât de des.

6) Pentru a realiza dispozițiile art. 30 alin. (4) lit. b) și alin. (5) din Codul aerian nr. 301/2017, proiectul vine cu completarea cu punctele 53² subpct. 3), 53⁵ o anexă nouă **Procedura de desemnare pe o rută cu drepturi limitate de trafic;**

7) În urma reorganizării administrației publice centrale competențele în domeniul aviației civile a Ministerului Economiei și Infrastructurii au devenit competențe ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

8) Una din cele mai importante (esențiale) probleme care trebuie rezolvate ține de simplificarea și clarificarea autorizării zborurilor neregulate.

Menționăm că zborurile neregulate sunt interpretate extensiv ca fiind toate zborurile aeronavelor civile care nu sunt regulate. Dar nu toate din ele se referă la operațiuni aeriene comerciale de transport al pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și poștei, care necesită autorizare din partea autorităților statului conform acordurilor internaționale bilaterale și multilaterale privind serviciile aeriene, precum și fiind acte permissive potrivit Anexei nr. 1 al Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Există alte categorii de zboruri, cum sunt de ex., zborurile aeronavelor civile aferente operațiunilor de taxi aerian, operațiunilor aeriene civile necomerciale (aviația generală) (a vedea art. 31 din Codul aerian nr. 301/2017) și operațiunilor comerciale specializate (lucru aerian) (a vedea art. 32 din Codul aerian nr. 301/2017), zborurile din categoria urgențe medicale, intervenții în zone de calamitate sau operațiuni de căutare-salvare și.a., pentru care actele legislative (în special Codul aerian nr. 301/2017, Legea nr. 143/2012 privind controlul spațiului aerian) nu impun expres necesitatea deținerii unei autorizări, permisiuni și/sau a unui aviz și/sau, după caz, a coordonării prealabile pentru utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova.

9) Hotărârea Guvernului 870/2020 nu este în concordanță cu Codul aerian nr. 301/2017 *vis-a-vis* de noțiunile utilizate.

Astfel potrivit Codului aerian pentru curse regulate se emit autorizații, iar pentru curse neregulate (charter) se emit permisiuni de zbor, atât operatorilor aerieni naționali, cât și celor străini.

10) Se cere o diferențiere între transportatorii aerieni străini și naționali în ceea ce privește:

a) documentele anexate la cerere de autorizare a curselor (zborurilor) regulate.

Conform pct. 43 din HG 870/2020 în vigoare operatorii aerieni și naționali și străini anexează la cerere copii de pe certificatul de operator aerian deținut de operatorul respectiv, precum și de pe contractele de asigurare încheiate pentru aeronavele care urmează să fie utilizate.

Amintim că operatorilor aerieni din Republica Moldova toate documentele (inclusiv certificatul de operator aerian) le emite AAC, iar în temeiul art. 17 alin. (3) din Legea nr. 118/2020 verificarea corespunderii cerințelor de asigurare a operatorilor aerieni naționali, precum și supravegherea acestora se efectuează de către AAC în cadrul procesului de certificare a operatorilor aerieni din Republica Moldova.

Respectiv AAC deține aceste documente și nu este necesar ca ele să fie anexate la cerere;

b) capacitatea de operare a zborurilor solicitate pentru a fi autorizate de către operatorii aerieni naționali.

În cadrul exercitării competențelor AAC în domeniul protecției drepturilor consumatorilor în transport aerian, s-a constatat că operatorii aerieni, din considerente comerciale, solicită autorizații pentru curse regulate și permisiuni pentru curse neregulate (chartere sezoniere, în special în perioada estivală) fără a ține cont dacă pot realiza aceste zboruri cu aeronavele de care dispun. Din această cauză se admit rețineri și anulări în masă a zborurilor.

11) Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024, prevede în detaliu cerințele și procedura emiterii de către AAC a permisului de zbor în cazul zborurilor tehnice. Din această cauză HG 870/2020 urmează să fie ajustată la capitolul zborurilor tehnice.

Având în vedere că prezentul proiect este un **act de modificare** a Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat, consemnăm că părțile interesate sunt aceleași care sunt specificate în analiza impactului la proiectul Hotărârii Guvernului nr. 870/2020.

Totodată, reieșind din elementul nou introdus prin prezentul Proiect, anume autorizarea zborurilor aeronavelor fără pilot la bord în spațiul arian al Republicii Moldova, specificăm în calitate de parte interesată operatorii aeronavelor fără pilot la bord.

Menționăm că sectorul operării aeronavelor fără pilot la bord este în creștere constantă la nivel mondial și este una dintre cele mai noi domenii ale aviației. Zborurile aeronavelor fără pilot la bord, în special, implică riscuri pentru activitatea aviației cu pilot la bord și, prin urmare, trebuie reglementate și supun anumitor condiții din motive de siguranță a zborurilor, securitate aeronautică, siguranță publică sau protecție a vieții private și a datelor cu caracter personal.

Republica Moldova are în prezent **mai mult de 20 de operatori ai aeronavelor fără pilot la bord**, iar țara se află în plin proces de stabilire a cadrului normativ pentru operarea aeronavelor fără pilot la bord. Cu toate acestea, situația actuală de siguranță în ceea ce privește aeronavele fără pilot este încă îngrijorătoare, deoarece acestea sunt vândute pe scară largă și totuși majoritatea zboară fără autorizație. În ansamblu, revizuirea situației normative actuale prin prezentul Proiect ar sprijini și autoritățile Republicii Moldova în promovarea siguranței.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Dat fiind faptul că este un proiect de modificare, toate elementele acestuia sunt noi în comparație cu Hotărârea Guvernului nr. 870/2020, ceea ce este reflectat în Tabelul comparativ.

Trecem în revistă conținutul Proiectului:

1) Actualizarea denumirii autorității publice centrale competente

Conform Proiectului în tot textul hotărârii și Regulamentului, cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) Actualizarea trimiterilor la acte normative conexe cu obiectul de reglementare al Hotărârea Guvernului nr. 870/2020:

– În pct. 3, 6 subpct. 1) al Regulamentului se include (completează cu) trimiterea la Hotărârea Guvernului nr. 949/2022 (act normativ nou) cu privire la aprobarea normelor de operare a aeronavelor fără pilot la bord;

– În pct. 5, 6 subpct. 2), 8 și 72 al Regulamentului trimiterea expresă (directă, concretă la cerințele tehnice aprobate de AAC) se înlocuiește cu o formulare la general privind actele normative tehnice al AAC care reglementează depunerea planului de zbor către serviciile de trafic aerian, procedurile de management și utilizare a spațiului aerian, serviciile de trafic aerian și transportul aerian al bunurilor periculoase;

– În pct. 21 trimiterea la Hotărârea Guvernului nr. 831/2018 abrogată se înlocuiește cu trimiterea la Hotărârea Guvernului nr. 612/2022 în vigoare;

– În pct. 37 se face trimitere la Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 (act normativ nou);

3) Clarificarea mecanismului de executare a dispozițiilor Legii nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor de aeronave se realizează prin completarea cu puncte noi 3¹, 55² și expunerea punctelor 5 subpct. 1) și 43 în redacție nouă,

4) Divizarea cerințelor privind autorizarea zborurilor aeronavelor civile cu pilot la bord și aeronavelor civile fără pilot la bord prin completarea HG nr. 870/2020 cu dispoziții privind autorizarea zborurilor aeronavelor fără pilot la bord. În acest sens menționăm modificările în punctele 3, 5, 6, 9 subpct. 5), 11 subpct. 1) lit. d), 25¹;

5) Având în vedere evoluțiile standardelor internaționale și practicii recomandate privitor la echipamente și sisteme de comunicare și supraveghere și, prin urmare a cadrului normativ național aplicabil, a fost ajustat pct. 8 din Regulament;

6) În punctele 3, 5 subpct. 2)-3), 9 - 11 au fost concretizate (ajustate, completate în baza actelor normative aplicabile: Codul aerian nr. 301/2017, Legea nr. 143/2012 privind controlul spațiului aerian, etc.) categoriile de zboruri ale aeronavelor civile și de stat efectuate în spațiul aerian național numai în condițiile obținerii unei autorizări, permisiuni și/sau a unui aviz și/sau, după caz, a coordonării prealabile.

La acest capitol au fost introduse mai multe modificări.

În primul rând a fost completat punctul 3 cu definițiile noțiunilor *curse regulate* și *curse neregulate*/charter (preluate din art. 28-29 al Codului aerian nr. 301/2017) și *operațiuni de taxi aerian* (preluată din Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2022).

Astfel s-a adus o claritate privind zborurile neregulate care la moment sunt interpretate extensiv ca fiind toate zborurile aeronavelor civile care nu sunt regulate. Dar nu toate din ele se referă la

operațiuni aeriene comerciale de transport al pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și poștei, care necesită autorizare din partea autorităților statului conform acordurilor internaționale bilaterale și multilaterale privind serviciile aeriene, precum și fiind acte permissive potrivit Anexei nr. 1 al Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Există alte categorii de zboruri, cum sunt de ex., zborurile aeronavelor civile aferente operațiunilor de taxi aerian, operațiunilor aeriene civile necomerciale (aviația generală) (a vedea art. 31 din Codul aerian nr. 301/2017) și operațiunilor comerciale specializate (lucru aerian) (a vedea art. 32 din Codul aerian nr. 301/2017), zborurile de acrobație sau demonstrative ca parte a programelor de divertisment sau publicitate deasupra zonelor dens populate, zborurile din categoria urgențe medicale, intervenții în zone de calamitate sau operațiuni de căutare-salvare și.a., pentru care actele legislative (în special Codul aerian nr. 301/2017 și Legea nr. 143/2012 privind controlul spațiului aerian) nu impun expres necesitatea deținerii unei autorizări, permisiuni și/sau a unui aviz pentru utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova.

Suplimentar aducem pentru consultare Acordul multilateral privind drepturile comerciale pentru transporturile aeriene neregulate în Europa încheiat la Paris la 13 aprilie 1956, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 180/1998.

În acest sens în punctul 10 Proiectul conține dispoziție expresă care prevede că aceste zboruri se efectuează în conformitate cu cadrul normativ aplicabil acestor categorii de zboruri, dacă Autoritatea Aeronautică Civilă a emis o notificare privind lipsa de obiecții, fără necesitatea deținerii unei autorizări, permisiuni și/sau a unui aviz din partea autorităților statului, și cu depunerea de către operatorul aeronavei a unui plan de zbor către serviciile de trafic aerian.

7) Prin modificările punctelor 27 – 28 și abrogarea Secțiunii a 6-a Zboruri VFR efectuate în întregime în zone de spațiu aerian de clasa G (punctele 78 – 82) s-a înfăptuit **excluderea notificării de trafic VFR** în zona de spațiu aerian de clasa G aflată în afara limitelor orizontale ale TMA Chișinău depuse către Ministerul Apărării ca o cale alternativă depunerii planului de zbor către furnizorul de servicii de navigație aeriană.

După cum am specificat supra, în Republica Moldova nu este necesară (adecvată, rațională din punct de vedere a resurselor care trebuie alocate) crearea structurilor paralele în cadrul Ministerului Apărării. Este suficient depunerea planului de zbor către furnizorul serviciilor de navigație aeriană, care la rândul lui transmite această informație, deja prelucrată, către Ministerul Apărării.

8) Clarificarea cadrului normativ aplicabil **zborurilor tehnice** în Capitolul III Secțiunea 1 prin modificarea punctelor 37 – 38;

9) Aducerea în concordanță cu art. 30 al Codului aerian nr. 301/2017 a denumirilor documentelor de autorizare pentru executarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate și neregulate.

Schimbările efectuate în punctele 9 subpct. 2), 41, 44, 44¹, 53² – 53⁴, în tot textul Secțiunii a 3-a al Capitolului III precizează că **pentru curse regulate se emit autorizații, iar pentru curse neregulate (charter) se emit permisiuni**, atât operatorilor aeriени naționali, cât și celor străini.

10) **Ajustarea la recente modificări în Programul național de securitate** în domeniul aviației civile (HG nr. 124/2021) aprobate prin HG nr. 942/2023, prin completarea punctelor 43, 45 subpct. 3) și 55² cu cerința privind anexarea la cererea pentru autorizare a zborurilor a procedurilor suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică.

11) Modificările și completările operate în punctele 43, 44, 44¹ – 44³, 46, 55² și 55⁴ vor avea în consecință următoarele schimbări ale stării actuale:

- a) s-a făcut **diferențierea între operatorii aeriени străini și naționali** în ceea ce privește:
 - documentele ce se anexează la cererea de autorizare a curselor regulate

Reiterăm că operatorilor aerieni din Republica Moldova toate documentele (inclusiv certificatul de operator aerian) le emite AAC, iar în temeiul art. 17 alin. (3) din Legea nr. 118/2020 verificarea corespunderii cerințelor de asigurare a operatorilor aerieni naționali, precum și supravegherea acestora se efectuează de către AAC în cadrul procesului de certificare a operatorilor aerieni din Republica Moldova. Respectiv AAC deține aceste documente și nu este necesar ca ele să fie anexate la cerere;

Totodată pentru operatorii aerieni naționali este relevantă verificarea capacității de operare a zborurilor solicitate pentru a fi autorizate din punct de vedere ale aeronavelor disponibile. În acest scop operatorul aerian prezintă programul săptămânal de operare a zborurilor regulate raportate la numărul de aeronave deținute de operatorul aerian, care nu va depăși media de 3 curse aeriene zilnice tur-retur pentru o aeronavă operată. Această medie a fost calculată reieșind din destinațiile operate de către operatorii aerieni naționali de pe Aeroportul Internațional Chișinău (timpul de zbor până la destinație, timpul necesar de pregătire pentru zbor pe aeroporturi Chișinău și la destinație etc.). Evident că la evaluarea sarcinii zilnice de zboruri revenite în mediu la o aeronavă în cadrul programului săptămânal de operare, nu se ia în considerație aeronavele pe care operatorii aerieni naționali dau în chirie împreună cu echipaj altor operatori aerieni ("wet-lease out").

- modalitatea de depunere a cererii

Cererile operatorului aerian din Republica Moldova pentru obținerea autorizației pentru curse regulate și permisiunii pentru cursă neregulată se depun prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP), iar cererile operatorului aerian străin se depune prin poșta electronică publicată în AIP Moldova.

b) s-a făcut **diferențierea între operatorii aerieni străini din UE și alte state** (pct. 46)

Autorizarea zborurilor internaționale aferente operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate, cu aterizare/decolare pe/de pe teritoriul Republicii Moldova, efectuate de către transportatorii aerieni din Uniunea Europeană, se efectuează în condițiile prevederilor art. 2 (Acordarea drepturilor), art. 3 (Autorizare), art. 4 (Recunoașterea reciprocă a constatărilor în temeiul legii referitoare la capacitatea, proprietatea și controlul companiilor aeriene), art. 5 (Refuzarea, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor), Anexei I (Servicii autorizate și rute specificate) și pct. 2 al Anexei II (Dispoziții tranzitorii) din Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre.

12) Pentru realizarea dispozițiilor art. 30 alin. (4) lit. b) și alin. (5) din Codul aerian nr. 301/2017 Proiectul vine cu completarea cu punctele 53² subpct. 3), 53⁵ și o anexă nouă

Procedura de desemnare pe o rută cu drepturi limitate de trafic

Potrivit art. 30 alin. (4) lit. b) și alin. (5) din Codul aerian nr. 301/2017, în cazul rutelor cu drepturi limitate de trafic, operatorul aerian este desemnat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte. În cazul în care operatorul aerian al Republicii Moldova cere desemnarea pe o rută cu drepturi limitate de trafic, distribuirea drepturilor de trafic între operatorii aerieni se efectuează pe bază de concurs, în condițiile prevăzute de Guvern.

Până în prezent nu au existat asemenea situații. Tendința mondială este liberalizarea pieței serviciilor aeriene (fără limitări de capacități, frecvențe de zbor, destinații, aeronave), dacă în tratatele internaționale nu este expres prevăzut altfel (a vedea art. 30 alin. (3) din Codul aerian nr. 301/2017). Dar totodată în eventualitatea în care Republica Moldova încheie sau are încheiat fie un acord internațional bilateral sau multilateral privind serviciile aeriene, fie modificări sau anexe la un astfel de acord, care prevăd limitări ale utilizării drepturilor de trafic sau ale numărului de operatori aerieni naționali eligibili pentru a beneficia de drepturi de trafic se propune anexa nr. 3 la Regulament.

13) Prin completarea cu punctele 53² – 53⁴ sunt dezvoltate dispozițiile art. 30 alin. (1)-(2), (4), (7)-(8) din Codul aerian nr. 301/2017 privind refuzarea, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor pentru curse (zboruri) regulate Aici nu sunt careva condiții noi (suplimentare), doar acelea care derivă din art. 30 al Codului aerian nr. 301/2017 și Acordurile internaționale (a vedea de ex., art. 5 Refuzarea, revocarea, suspendarea, limitarea autorizațiilor din Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre).
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Reieșind din obiectivele/scopul proiectului opțiuni alternative nu au fost identificate. Toate problemele relatate ar putea fi rezolvate (soluționate) în ansamblu doar prin aprobarea Proiectului.
4. Analiza impactului de reglementare
Proiectul de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat nu conține careva reglementări esențiale noi cu impact asupra activității de întreprinzător.
4.1. Impactul asupra sectorului public La acest capitol specificăm că impacturile structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice rămân neschimbate, acțiuni de reformă structurală sau instituțională nu sunt preconizate, iar încadrarea în sistemul instituțional existent din punctul de vedere al funcțiilor și competențelor atribuite rămâne aceeași. Unica modificare ține de excluderea notificării de trafic VFR în zona de spațiu aerian de clasa G aflată în afara limitelor orizontale ale TMA Chișinău depuse către Ministerul Apărării ca o cale alternativă depunerii planului de zbor către furnizorul de servicii de navigație aeriană. În RM nu este necesară (adecvată, rațională din punct de vedere a resurselor care trebuie alocate) crearea structurilor paralele în cadrul Ministerului Apărării. Este suficient depunerea planului de zbor către furnizorul serviciilor de navigație aeriană, care la rândul lui transmite această informație, deja prelucrată, către Ministerul Apărării.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Careva impact financiar suplimentar asupra bugetului public național și alte bugete nu este identificat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Careva impact suplimentar nu a fost identificat.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Fără impact asupra datelor cu caracter personal și impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului Nu a fost identificat
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat la data de 08.11.2024, și consultarea publică la data de 27.01.2025, la adresa - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13471 precum și pe platforma legiferare.gov.md. Proiectul a fost consultat și avizat cu părțile interesate și implicate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative. Informația privind rezultatele avizării este inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.
7. Concluziile expertizelor
<i>a) Constatările expertizei anticorupție</i> Proiectul a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art.36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție este inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție. <i>b) Constatările expertizei juridice</i> Proiectul a fost supus expertizei juridice conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei juridice este inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Prezentul proiect este un proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Urmare aprobării hotărârii Guvernului prezentate în proiect, MIDR, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Externe și AAC vor aproba actele normative subordonate necesare.

Secretar general

Angela ȚURCANU

SINTEZA

la proiectul de hotărâre cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat (**număr unic 35MIDR/2025**).

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției/ propunerii, recomandării, concluziei	Se acceptă/ Nu se acceptă	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
1.	Ministerul Afacerilor Externe , scrisoarea nr. DI/3/041-1277 din 11.02.2025	Cu referire la Nota de fundamentare a proiectului supus avizării, se consideră necesară excluderea Ministerului Afacerilor Externe (în continuare – MAE) din pct. 9 (<i>Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ</i>), având în vedere faptul că, aprobarea actelor normative subordonate necesare excedă competențele funcționale ale MAE și, respectiv, revin autorităților implicate nemijlocit în acordarea permisiunilor de survolare a spațiului aerian. De menționat că, MAE nu acordă permisiunea de survol, doar servește în calitate de canal de comunicare dintre solicitantul străin (de regulă MDOC străine) și autoritățile naționale de resort, ca: Ministerul Apărării, Autoritatea Aeronautică Civilă și MIDR (Î.S. „MoldATSA”). MAE, la rândul său, poate accepta, după caz, să ia parte la	Se acceptă parțial	Conform art. 4 lit. c) din Legea nr. 143/2012 privind controlul spațiului aerian, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene emite permisiuni scrise pentru: –aeronavele civile străine care transportă delegații oficiale – cu avizul obligatoriu al Autorității Aeronautice Civile; –aeronavele civile străine care transportă trupe, armament, tehnică de luptă, materiale periculoase și orice alte tipuri de încărcătură care, prin natura lor, pot afecta securitatea națională a Republicii Moldova – cu avizul obligatoriu al Autorității Aeronautice Civile și cel al Ministerului Apărării;

		consultări ale unui eventual grup de lucru ce se va crea cu această ocazie. Cu referire la pct. 66, 68 și 86 din Regulamentul privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat, aprobat prin Hotărârea nr. 870/2020, cuvintele „Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene” urmează a se substitui cu cuvintele „Ministerul Afacerilor Externe”, la forma gramaticală corespunzătoare.	–aeronavele civile străine care execută zboruri de aerofotografiere și filmare a teritoriului național – cu avizul obligatoriu al Ministerului Apărării și cel al Serviciului de Informații și Securitate; –aeronavele de stat străine – cu avizul obligatoriu al Ministerului Apărării; –aeronavele civile străine care execută zboruri de aerofotografiere și filmare la sediile de lucru, reședințele, precum și la locațiile unde se desfășoară misiuni de protecție – cu avizul obligatoriu al Serviciului de Protecție și Pază de Stat; Prin urmare, având în vedere că Legea este un act normativ ierarhic superior, Hotărârea de Guvern nu poate interveni cu modificarea (excluderea) competențelor autorităților publice. Astfel competența de a aproba actele normative subordonate necesare (de procedură) o au toate autoritățile competente menționate în art. 4
--	--	--	--

				al Legii nr. 143/2012 și reiese din competența de a emite permisiuni. Cu referire la pct. 66, 68 și 86 din Regulamentul privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat, aprobat prin Hotărârea nr. 870/2020, se acceptă. În Proiect se include pct. 1.2.38 cu următorul cuprins: «1.2.38. la punctele 66, 68, 86 cuvintele „Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene” se substituie cu cuvintele „Ministerul Afacerilor Externe”, la forma gramaticală corespunzătoare;»
2.	Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi , scrisoare nr. 03 din 04.02.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	
3.	Ministerul Apărării , scrisoare nr. 11/172 din 11.02.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	

4.	Banca Națională, scrisoare nr.31-002/21/777 din 11.02.2025	La pct. 1 subpct. 1.2.2. din proiectul de hotărâre cu privire la completarea Regulamentului cu punctul 3¹, recomandăm preluarea noțiunilor de „societate de asigurare” și „contract de asigurare de răspundere civilă”, în vederea uniformizării terminologiei utilizate în corespundere cu cea din cadrul normativ relevant, și anume Codul civil, Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și Legea nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor de aeronave. În acest context propunem punctul 3¹ să fie modificat și expus în următoarea redacție: „3¹. Operatorii de aeronave trebuie să dețină contracte de asigurare de răspundere civilă valabile potrivit cerințelor de asigurare stabilite în Legea nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor de aeronave eliberate de societatea de asigurare și în cadrul procesului de autorizare a zborurilor să facă dovada că dețin astfel de contracte. Termenele de valabilitate ale contractelor de asigurare, care să acopere răspunderea civilă ce le revine operatorilor aeronavelor străini, care execută operațiuni aeriene civile în	Se acceptă	1. La pct. 1.2.2. 1.2.2. se completează cu punctele 3¹ - 3² cu următorul cuprins: ”3¹. Operatorii de aeronave trebuie să dețină contracte de asigurare de răspundere civilă valabile, care să acopere răspunderea civilă ce le revine potrivit cerințelor de asigurare stabilite în Legea nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor de aeronave, și să facă dovadă că le respectă, în orice moment, inclusiv în cadrul procesului de autorizare a zborurilor. 3². Termenele de valabilitate ale contractelor de asigurare de răspundere civilă, care să acopere răspunderea civilă ce le revine operatorilor aeronavelor străini, care execută operațiuni aeriene civile în spațiul aerian al Republicii Moldova, cuprind: 1) cel puțin perioada de valabilitate a autorizațiilor pentru zboruri regulate, în cazul
----	--	---	------------	--

		spațiul aerian al Republicii Moldova vor cuprinde: 1) în cazul operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate cel puțin perioada de valabilitate a autorizației pentru zboruri regulate; 2) în celelalte cazuri, cel puțin perioada declarată a aflării în spațiul aerian (pe teritoriul) Republicii Moldova plus 72 ore.”. Totodată, remarcăm că la primul enunț din pct. 31, nu este precizat explicit dacă se aplică atât operatorilor de aeronave din Republica Moldova, cât și celor străini, stabilind o obligație generală privind deținerea contractelor de asigurare de răspundere civilă valabile. În schimb, al doilea enunț se referă exclusiv la operatorii străini. Pentru claritate, recomandăm reformularea primului enunț pentru a reflecta aplicabilitatea sa generală și a distinge obligațiile operatorilor din Republica Moldova de cele stabilite pentru operatorii străini. 2. La pct. 1 subpct. 1.2.24. din proiectul de hotărâre cu referire la redacția nouă propusă la pct. 43, reiterăm necesitatea uniformizării terminologiei utilizate în corespundere cu cea din cadrul normativ relevant (Codul civil, Legea nr.92/2022 și Legea nr. 118/2020) și preluarea noțiunilor de „contract de asigurare de	operațiunilor de transport aerian comercial efectuate prin curse regulate; 2) cel puțin perioada declarată a aflării în spațiul aerian (pe teritoriul) Republicii Moldova, plus 72 ore, în celelalte cazuri.”; Pct. 43: 43. Cererea operatorului aerian străin pentru obținerea autorizației prevăzute la punctul 41 se depune prin poșta electronică la adresa Autorității Aeronautice Civile, publicată în AIP Moldova, și este însoțită de copii de pe certificatul de
--	--	---	---

		răspundere civilă” și „societate de asigurare”. Drept urmare, se propune următoarea redacție a pct. 43: „43. Cererea operatorului aerian străin pentru obținerea autorizației prevăzute la punctul 41 se depune prin poșta electronică la adresa Autorității Aeronautice Civile, publicată în AIP Moldova, și este însoțită de copii de pe certificatul de operator aerian cu anexele de rigoare și licența de operare, după caz, deținute de operatorul respectiv, procedurile suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică, precum și copii de pe contractele de asigurare de răspundere civilă valabile, eliberate de societatea de asigurare, deținute pentru aeronavele care urmează să fie utilizate. Termenul de examinare a cererii începe să curgă de la data înregistrării cererii complete, cu toate actele (informațiile) necesare. Dacă cererea nu este completă, termenul de examinare începe să curgă din data depunerii ultimului document necesar.”. Din considerentele similare celor expuse la pct. 31 și pct. 43, propunem următoarea redacție a pct. 55²: „55². Dacă nu este prevăzut altfel în tratatele internaționale specifice, cererea operatorului aerian străin pentru obținerea permisiunii pentru un zbor	operator aerian cu anexe și licența de operare, după caz, deținute de operatorul respectiv, proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică, precum și copii de pe contractele de asigurare de răspundere civilă valabile și/sau certificatele de asigurare, eliberate de societatea de asigurare, care să ateste existența contractelor de asigurare valabile, încheiate pentru aeronavele care urmează să fie utilizate. Termenul de examinare a cererii curge de la data înregistrării cererii complete, cu toate actele (informațiile) necesare. Dacă cererea nu este completă, termenul de examinare a cererii începe din data depunerii ultimului document necesar. Pct. 55² 55². Dacă nu este prevăzut altfel în tratatele internaționale specifice, cererea operatorului aerian străin pentru obținerea permisiunii pentru un zbor neregulat/charter între Republica Moldova și statul
--	--	--	--

		neregulat/charter între Republica Moldova și statul operatorului aerian se depune prin poșta electronică, la adresa publicată în AIP Moldova și este însoțită de copii de pe certificatul de operator aerian cu anexele de rigoare și licența de operare, după caz, deținute de operatorul respectiv, proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică, precum și copii de pe contractele de asigurare de răspundere civilă valabile, încheiate pentru aeronava care urmează să fie utilizată. Pentru serii de zboruri operatorul aerian străin suplimentar prezintă date privind programul de operare și aeronavele care urmează să fie utilizate.”.		operatorului aerian se depune prin poșta electronică la adresa publicată în AIP Moldova și este însoțită de copii de pe certificatul de operator aerian cu anexele și licența de operare, după caz, deținute de operatorul respectiv, proceduri suplimentare de stație/locale de securitate aeronautică, precum și copii de pe contractele de asigurare de răspundere civilă valabile și/sau certificatele de asigurare, eliberate de societatea de asigurare, care să ateste existența contractelor de asigurare valabile, încheiate pentru aeronava care urmează să fie utilizată. Pentru serii de zboruri operatorul aerian străin suplimentar prezintă date privind programul de operare și aeronavele care urmează să fie utilizate.
5.	Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător , scrisoare nr.38-78-1265 din 05.02.2025	Se susține cu obiecții și recomandări proiectul de act normativ și nota de fundamentare.	Se acceptă parțial	Proiectul și nota sunt ajustate.
6.	Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” ,	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	

	scrisoare nr. 12/280 din 13.02.2025			
7.	Î.S. „MoldATSA”, scrisoarea nr. 115 din 10.02.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	
8.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării , scrisoare nr.09-455 din 11.02.2025	La pct. 1. Hotărârea Guvernului nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat. La subpct. 1.2.6. Noua redacție a pct. 9 stabilește că unele categorii de zboruri ale aeronavelor civile pot fi efectuate în spațiul aerian național numai în condițiile obținerii unei autorizații, permisiuni și/sau a unui aviz și/sau a unei coordonări prealabile, emise de Autoritatea Aeronautică Civilă, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul de Informații și Securitate. De menționat că, acestea cad sub definiția de act permisiv și, care, necesită a fi incluse în Nomenclatorul actelor permissive, anexă la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Potrivit art. 4 alin.(3) din Legea nr. 160/2011 „<i>Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permissive și în portalul guvernamental</i>”	Se acceptă parțial	La subpct. 1.2.6. Actele prevăzute în pct. 9 al Regulamentului (permisiuni, avize, coordonări prealabile), cu excepția autorizațiilor pentru zboruri regulate/neregulate nu sunt acte permissive în sensul Legii nr. 160/2011, deoarece: 1) nu presupun conferirea de drepturi și obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Acestea sunt acte ce se referă la regulile de utilizare a spațiului aerian, indiferent de natura zborului (comercial sau necomercial); 2) Noua redacție a pct. 9 din Regulament este doar o reformulare pentru a face mai clar și inteligibil dispozițiile art. 4 din Legea nr. 143/2012 privind spațiului aerian, ce stipulează expres care sunt permisiunile scrise (coordonerile, avizele etc.) date

		<i>unic al serviciilor publice</i>”. Conform art. 5 litera d) din Legea nr. 160/2011 unul dintre principiile de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător este reglementarea materială și procedurală prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător. Totodată, art. 13 alin. (3) stabilește că, nu se permite eliberarea unor acte permissive care nu sunt incluse în Nomenclatorul anexat la Legea nr. 160/2011. Obiecția este valabilă și la subpct. 1.2.19 – pct. 37 privitor la permisul de zbor. La subpct. 1.2.24. Potrivit noii redacții a pct. 43 se prevede că, „Termenul de examinare a cererii curge de la data înregistrării cererii complete, cu toate actele (informațiile) necesare. Dacă cererea nu este completă, cererea se examinează din data depunerii ultimului document necesar.”. Prin urmare, în vederea conformării prevederilor Legii nr.160/2011 considerăm oportun de a stabili clar termenul de examinare a cererii, precum și dreptul Autorității Aeronautice Civile de a suspenda curgerea termenului stabilit pentru eliberarea autorizației pentru executarea zborurilor internaționale aferente	de autoritățile competente pentru utilizarea spațiului aerian. Unica completare sunt prevederile privind autorizarea zborurilor ale aeronavelor fără pilot la bord. Precizăm că în Republica Moldova a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 949/2022 cu privire la aprobarea normelor de operare a aeronavelor fără pilot la bord care transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/947 al Comisiei din 24 mai 2019 privind normele și procedurile de operare a aeronavelor fără pilot la bord și Regulamentul delegat (UE) 2019/945 al Comisiei din 12 martie 2019 privind sistemele de aeronave fără pilot la bord și operatorii de sisteme de aeronave fără pilot la bord din țări terțe. 3) Transporturile aeriene internaționale de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă și regulile de autorizare a utilizării spațiului aerian sunt supuse acordurilor și convențiilor internaționale în domeniu la care Republica Moldova este
--	--	---	---

		operațiunilor de transport aerian comercial. Obiecția este valabilă și la subpct. 1.2.34. – pct. 55¹). Conform noii redacții a pct. 44 se stabilește că, operatorii aerieni din Republica Moldova care au sediul în Republica Moldova au dreptul de a exercita servicii aeriene internaționale în baza autorizației pentru curse (zboruri) regulate, emisă de Autoritatea Aeronautică Civilă, cu condiția de a satisface cerințele minime menționate în Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017. Astfel, în vederea conformării prevederilor Legii nr. 160/2011 este necesar de a stabili expres care sunt condițiile în baza cărora Autoritatea Aeronautică Civilă refuză eliberarea autorizației, precum și modul de contestare de către operatorii aerieni a deciziei de refuz. Concomitent, este de menționat că proiectul conține norme cu caracter netransparent și incerte expuse prin următoarele sintagme și, care, urmează a fi revizuite: „conform cerințelor stabilite” (subpct. 1.2.3 – pct. 5); „în conformitate cu cadrul normativ aplicabil”, notificarea		parte (lista acordurilor internaționale aplicabile a vedea în Nota de fundamentare la proiect. 4) Potrivit actelor normative aplicabile (a vedea Nota de fundamentare la Proiect), nu toate zborurile neregulate urmează a fi autorizate, fiind suficientă doar „lipsa de obiecții” (în practica internațională ”Non objection”) din partea AAC, precum și nu toate zborurile neregulate se raportează la practicarea activității de întreprinzător (nu sunt zboruri comerciale, dar zboruri din categoria private) în sensul Legii nr. 160/2011 (doar zboruri charter). În concluzie, Proiectul nu introduce careva permisiuni/avize/coordonări noi, doar cele care sunt stabilite în Legea nr. 143/2012 și în alte acte normative deja aprobate anterior, cum sunt Hotărârile Guvernului nr. 870/2020 și 949/2022. Novațiile și întregul spectru de soluții/drepturi/obligații au fost introduse în cadrul procedurii de
--	--	--	--	---

		privind lipsa de obiecții” (subpct. 1.2.7. – pct.10 și subpct. 1.2.27. – pct. 46); „suplimentar, orice alte documente manuale sau aprobări specifice relevante, eliberate sau aprobate de statul operatorului sau de statul de <i>înmatriculare</i>” (subpct. 1.2.30. – 531 și subpct. 1.2.34. – 553). Astfel, pentru asigurarea respectării principiului transparenței actului normativ și predictibilității normelor juridice, consacrat de art. 3 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și întru evitarea unor eventuale aplicări eronate a normelor propuse, considerăm necesară inserarea unor prevederi certe și transparente sau excluderea acestor norme.	aprobare și implementare a actelor normative indicate. Precizăm că autorizațiile pentru zboruri comerciale (transporturile aeriene internaționale de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă) efectuate prin curse regulate și neregulate sunt incluse în Nomenclatorul actelor permissive (Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător), în partea corespunzătoare. la subpct. 1.2.19 – pct. 37 privitor la permisul de zbor În cazul permisului pentru zbor special specificăm că conform Codului aerian și Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat
--	--	---	---

				prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 (care transpune Regulamentul (UE) nr.748/2012 al Comisiei din 3 august 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție, cu amendamentele ulterioare), ea este înlocuită cu Permis de zbor. Acesta se poate elibera pentru aeronave care nu îndeplinesc sau pentru care nu s-a demonstrat că îndeplinesc cerințele de navigabilitate aplicabile, dacă se demonstrează că aeronava este în măsură să efectueze un zbor normal în condiții de siguranță definite, de exemplu în următoarele scopuri: - schimbarea statului de înmatriculare; - demonstrarea conformității cu normele sau specificațiile de certificare; - instruirea personalului organizațiilor de proiectare sau al organizațiilor de producție;
--	--	--	--	--

				încercările în zbor după fabricație pentru aeronavele nou fabricate; pilotarea aeronavelor aflate în fabricație între unitățile de producție; expoziții și spectacole aeriene; pilotarea aeronavei către o locație unde ar urma să aibă loc revizia de întreținere sau de navigabilitate sau către un loc de conservare, și-a. După cum vedem, aceste zboruri la fel nu au natură comercială (sunt zboruri neregulate necomerciale, iar permisul de zbor special se referă la starea tehnică a aeronavei) și nu presupun conferirea de drepturi și obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea afacerii. La subpct. 1.2.24. și la subpct. 1.2.34. privitor la ”Termenul de examinare a cererii curge de la data înregistrării cererii complete, cu toate actele (informațiile) necesare.
--	--	--	--	--

				Dacă cererea nu este completă, cererea se examinează din data depunerii ultimului document necesar”. Aici menționăm normele art. 60 din Codul administrativ nr. 116/2018, act legislativ special și ulterior Legii nr. 160/2011, care stabilesc în alin. (2) lit. c) că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată curge de la data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiționarului să prezinte actele lipsă și stabilește un termen în acest sens. Având în vedere că art. 60 alin. (2) Cod administrativ stabilește câteva opțiuni, prin Proiect se precizează (se indică) o singură opțiune aleasă, pentru a aduce o claritate și certitudine în acest sens. Obiecția la redacția pct. 44 nu se acceptă Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative în art.
--	--	--	--	--

				55 alin. (1) – (2), (5) stipulează expres: ”În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. (2) Trimiterea la normele altui act normativ se poate face la întregul său conținut sau doar la o reglementare distinctă. (5) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.”. Art. 30 din Codul aerian nr. 301/2017 reglementează detaliat condițiile de bază pentru emiterea autorizațiilor. Suplimentar amintim că transporturile aeriene internaționale de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă sînt supuse acordurilor și
--	--	--	--	---

				convențiilor internaționale în domeniul transporturilor aeriene la care Republica Moldova este parte. La subpct. 1.2.3. (pct. 5 din Regulament) se completează cu textul: ”în Legea nr. 118/2020 privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și a operatorilor de aeronave”; La subpct. 1.2.7. – pct.10 și subpct. 1.2.27. – pct. 46 „în conformitate cu cadrul normativ aplicabil”, notificarea privind lipsa de obiecții” nu se acceptă La pct. 10 este indicat expres și clar care cadru normativ, anume cadrul normativ specific și vast unui număr mare ale categoriilor de zboruri aferente operațiunilor de taxi aerian, operațiunilor aeriene civile necomerciale (aviația generală) și operațiunilor comerciale specializate (lucru aerian), zboruri de acrobație sau demonstrative ca parte a programelor de divertisment sau publicitate deasupra zonelor dens populate, zboruri din
--	--	--	--	---

				categoria urgențe medicale, intervenții în zone de calamitate sau operațiuni de căutare-salvare. Acest cadru normativ este cunoscut specialiștilor în domeniu, iar: 1) indicarea acestor acte normative specifice prezintă un volum mare de text, care va îngreuna Proiectul; 2) indicarea acestor acte normative specifice nu este relevant, dat fiind este în afara obiectului de reglementare a Proiectului. Cât privește notificarea privind lipsa de obiecții (non objection) aceasta este o practică internațională obișnuită, specifică domeniului aviației civile. La subpct. 1.2.30. – 53¹ și subpct. 1.2.34. – 55³ „suplimentar, orice alte documente manuale sau aprobări specifice relevante, eliberate sau aprobate de statul operatorului sau de statul de înmatriculare”.
--	--	--	--	--

				Responsabilitățile (documentele, manualele sau aprobările specifice relevante, eliberate sau aprobate de autorităților competente ale) statului operatorului și statului de înmatriculare sunt stabilite de Convenția privind aviația civilă internațională și anexele la aceasta. Aceste responsabilități sunt evident cunoscute specialiștilor în domeniu, iar: 1) indicarea acestor acte specifice prezintă un volum mare de text, care va îngreuna Proiectul; 2) indicarea acestor acte specifice nu este relevant, dat fiind este în afara obiectului de reglementare a Proiectului. Pentru a înțelege cât de mare este acest volum, a vedea conținutul Codului aerian nr. 301/2017.
9.	Ministerul Afacerilor Interne, scrisoarea nr.40/451 din 12 februarie 2025	Propunem modificarea punctului 16 din Regulamentul privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat (în continuare - Regulament), astfel încât, în situațiile de forță majoră, în ceea ce privește controlul la trecerea frontierei	Se acceptă parțial	La pct. 16 nu se acceptă Pct. 15 la care se face referire în pct. 16 din Regulamentul prevede expres: “15. Toate aeronavele care execute zboruri internaționale spre și de pe teritoriul Republicii

		să se aplice procedurile stabilite în pct.42 din Anexa nr.1 la Hotărârea de Guvern nr.862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. La decizia autorului, punctul 16 poate fi modificat prin reformulare sau prin inserarea unei norme de trimitere la prevederea enunțată, din Hotărârea de Guvern nr.862/2024. În punctul 28 din Regulament, partea ce ține de zborurile în zona de frontieră, inclusiv operațiunile aeriene cu aeronave fără pilot la bord, va fi redată cu norme de trimitere la Legea nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și la punctele 62-75 din Anexa nr.2 la Hotărârea de Guvern nr.862/2024. Menționăm că în redacția actuală, punctul 28 face trimitere la prevederile Legii nr.215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, care este abrogată. Ministerul Afacerilor Interne susține proiectul actului normativ cu condiția operării modificărilor propuse supra.	Moldova trebuie să decoleze și să aterizeze pe un aeroport internațional. Aeronavele pot decola/ateriza de pe/pe alte suprafețe decât un aeroport internațional în cazuri de urgență sau dacă sunt autorizate de autoritățile competente.” Deci regula generală este că zborurile internaționale se efectuează doar pe aeroporturi internaționale și este preluată în totalitate din art. 35 alin. (8) din Codul aerian nr. 301/2017. Cazuri de urgență în aviație sunt cazurile care au loc deja în timpul efectuării zborului, adică intervin imprevizibil (neșteptat, subit), ca de ex. apariția defecțiunilor tehnice și.a.. Prin urmare este practic (în practică) imposibilă realizarea (neaplicabilă) procedurilor stabilite în pct.42 din Anexa nr.1 la Hotărârea de Guvern nr.862/2024. Ne referim la prevederea ”aeronava ... poate să continue zborul numai după obținerea autorizației eliberate de Poliția de Frontieră în coordonare cu Serviciul
--	--	--	--

				Vamal”. Aeronava anume că se află în starea în care nu poate să continue zborul până la un aeroport internațional și este nevoită să aterizeze pe altă suprafață (ce și este stare de urgență). Mai mult, procedura pct. 42 din Anexa nr.1 la Hotărârea de Guvern nr.862/2024 contravine art. 25 ”Asistența aeronavelor în primejdie” din Convenția privind aviația civilă internațională. Cât privește sintagma ”dacă sunt autorizate de autoritățile competente”, aceasta este aplicabilă situațiilor ca de ex. SMURD și se reglementează prin Acordul respectiv Prevederea din pct. 42 din Anexa nr.1 la Hotărârea de Guvern nr.862/2024 ”Aceași procedură (poate să continue zborul numai după obținerea autorizației eliberate de Poliția de Frontieră în coordonare cu Serviciul Vamal) se va aplica și aeronavei care efectuează un zbor dinspre un stat străin și aterizează fără permisiune” contravine direct dispozițiilor
--	--	--	--	--

				Legii nr. 143/2012 privind controlul spațiului aerian. Astfel în pct. 16 nu putem face trimitere pct.42 din Anexa nr.1 la Hotărârea de Guvern nr.862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. La punctul 28 din Regulament se acceptă. ”28. Prevederile prezentului Regulament nu exonerează operatorul unei aeronavei care a depus un plan de zbor, a obținut o permisiune sau un aviz de obligația de a respecta și de a îndeplini condițiile impuse prin alte reglementări legale, aplicabile zborului respectiv. Zborurile în zona de frontieră se execută cu respectarea prevederilor specifice ale Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.”
10.	Serviciul de Informații și Securitate , scrisoare nr.IE/1492 din 18.02.2025	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act	
11.	Serviciul de Protecție și Pază de Stat al Republicii	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.	

	Moldova , scrisoare nr.2/267 din 10.02.2025			
Expertizare				
1.	Centrul Național Anticorupție , scrisoarea nr. 06/2/9050 din 29.05.2025, Raportul de expertiză nr.EHG25/10595 din 29.05.2025	În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului corespunde exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Analiza redacției propuse, denotă unele deficiențe ce pot condiționa disfuncționalitatea proceselor administrative reglementate și multiple riscuri de corupție aferente: - examinării cererilor pentru obținerea autorizației prevăzute la punctul 41/cererilor stipulate la punctul 55 - revocării desemnării de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale dacă operatorul aerian nu respectă cerințele în baza cărora aceasta a fost eliberată. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului	Se acceptă	Proiectul este ajustat

		public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).		
2.	Ministerul Justiției, scrisoarea nr. 04/2-5119 din 02.06.2025	La pct. 1: În contextul în care la sbp. 1.1 se propune actualizarea denumirii Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, propunem să se actualizeze și denumirea Ministerului Afacerilor Externe conform Hotărârii Guvernului nr. 179/2024 cu privire la restructurarea unor autorități publice și la modificarea unor hotărâri ale Guvernului. La sbp. 1.2.1, alineatul al treilea, partea dispozitivă se va expune după cum urmează: „se completează cu următoarele noțiuni:”, urmată de redarea acestora. La sbp. 1.2.2 se va preciza în care capitol se va include pct. 31, deoarece pct. 3 este ultimul punct din cadrul capitolului I „Dispoziții generale”. Sbp. 1.2.3 și 1.2.4, ce se referă la modificarea punctelor 5 și 6, se vor expune într-un singur subpunct, iar dispoziția se va reda în modul următor: „punctele 5 și 6 vor avea următorul cuprins:”, urmate de expunerea acestora. Observația dată este valabilă și pentru sbp. 1.2.5-1.2.7.	Se acceptă	Proiectul este ajustat

		La sbp. 1.2.9, semnalăm că nu este justificată operarea modificărilor în punctul 14, în măsura în care acesta constă dintr-o singură propoziție. Deci, în cazul dat, propunem expunerea în redacție nouă a punctului respectiv. Observația este valabilă și pentru sbp. 1.2.15. La sbp. 1.2.10, în dispoziție, termenul „sintagma” se va substitui cu „textul”. Se va reține că, cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect). La sbp. 1.2.18, în partea dispozitivă, pentru precizie, textul „Capitolul III” se va substitui cu textul „Denumirea capitolului III”. La sbp. 1.2.24, în redacția propusă a punctului 44, se va exclude cuvântul „calendaristice” ca fiind inutil, aceasta reprezentând regula generală de calculare a termenului. În actele normative se specifică tipul perioadei doar în cazul în care termenul		
--	--	--	--	--

		în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se calculează diferit decât cel general (de exemplu, zile lucrătoare). În caz contrar, se creează incertitudine în privința celorlalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt calendaristice. Adițional, textul „punctele 43-44” se va substitui cu textul „punctele 43 și 44”, deoarece cratima se utilizează în cazul enumerării a mai mult de două elemente structurale consecutive. La pct. 44², întru corectitudinea redactării, cuvintele „în considerație” se vor substitui cu cuvintele „în considerare”. La pct. 46 cuvintele „prin excepție” se vor substitui cu cuvintele „Prin derogare”, or, potrivit art. 5 alin. (1) și (6) din Legea nr. 100/2017 în funcție de caracterul lor, normele juridice se împart în generale, speciale și derogatorii. Normele juridice derogatorii sunt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie și sunt aplicabile unei situații determinate. La sbp. 1.2.30, în redacția propusă a punctului 53⁵, se vor exclude cuvintele „la prezentul Regulament”, or, potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică		
--	--	---	--	--

		care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ. La sbp. 1.2.37, în partea dispozitivă, textul „punctele 64¹ – 64²” se va substitui cu textul „punctele 64¹ și 64²”. Observația dată este valabilă și pentru sbp. 1.2.38. La sbp. 1.2.40, în partea dispozitivă se va face referire doar la abrogarea secțiunii a 6-a. La sbp. 1.4, în redacția propusă a punctelor 1, 6 și 7 din Procedura de desemnare pe o rută cu drepturi limitate de trafic (anexa nr. 3), textul „site-ul oficial” se va substitui cu textul „site-ul web oficial”, potrivit terminologiei utilizate în Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023.		
--	--	--	--	--

Secretar general

Angela ȚURCANU